

H. C. Petersen:

TO NØDPENGESEDLER FRA ALS

Et bidrag hertil er gennemgangen af Augustenborg kommunes arkivmateriale om to nødpengesedler, der var sat i produktion netop som forbudet kom fra den internationale kommission.

Det første oplag af 1 mark og 50 pfg. sedler var på 100.000. Sedlerne blev trykt hos H. O. Persiehl i Hamborg, og begge sedlers bagside blev signeret af tegneren Agnes Jürgensen, en datter af fhv. borgmester Jürgensen i Augustenborg flække. Ved en nøjere gennemgang af sedlernes for- og bagside i 1963 fandt jeg så mange forskelligheder i tegnemåde, der tydede på, at sedlernes for- og bagsider ikke var tegnet af den samme. Ved et besøg hos Agnes Jürgensen samme år bekræftede hun, at kun den signerede bagside var tegnet af hende. 1 mark sedlens bagside er en klokke, 50 pfg. sedlens bagside er tre ege med anno 1776, der hentyder til sammensværgelsen mod Griffenfeld.

Agnes Jürgensen kunne ikke erindre, om hun også havde leveret udkast til forsiderne, men vidste med sikkerhed, at Jens Raben havde tegnet de forsider, der blev anvendt. Forsiderne er ikke signerede af Jens Raben, og et tidligere kasseret udkast af Agnes Jürgensen kendes ikke.

1 mark sedlens forside har slotsalleen med porttårnet som motiv. 50 pfg. sedlens motiv er de slesvigske løver, blå på gul bund. I sedlens højre side fra oven Frankrigs, Englands, Norges og Sveriges flag til ære for den internationale kommission. Begge sedler er dateret 8. april 1920 og underskrevet af

Fleckenskollegium Byrådet

Petersen - Frank - Thede – Zimmermann

Der må sættes et spørgsmålstegn ved datoen for udgivelsen af de to sedler. Den 8. april kan umuligt være rigtig i henhold til korrespondancen mellem byrådet og trykkeriet i Hamborg. Denne dato er stemplet for om muligt at sætte pengene i cirkulation efter forbudet, som de to følgende skrivelser også understreger.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63
Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 110 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Den første skrivelse fra trykkeriet H. O. Persiehl i Hamburg, hvor sedlerne blev trykt, er dateret d. 5. maj 1920, tretten dage før forbudet. Skrivelsen er adresseret til Frau Sanitätsrat Dr. Thede, som har fået overdraget forhandlingerne vedrørende fremstillingen af nødpengesedler i Augustenborg flække. Det var derfor nærliggende at tro, at det er fru Thedes underskrift på pengesedlerne, og at det var hende, der var medlem af flækkekollegiet. Det er det imidlertid ikke og selvom Sanitätsrat Heinrich Thede, der her er tale om, havde ret til som en hver anden mand at gå hjem og tale med konen om problemerne i flækkekollegiet, er der jo et stort spring til, at hans kone fører alle de økonomiske forhandlinger vedrørende pengesedlerne, med et budget på ca. 10.000 mark alene for trykningen.

Skrivelsen fra trykkeriet lyder:

Fru Dr. Thede. Til begge pengesedler, som er bestilt hos mig, er gravørarbejdet færdigt til de sorte konturplader, og jeg tillader mig at tilsende Dem prøvetryk. De bedes straks meddele mig, om jeg kan starte trykningen. De forskellige farveplader er endnu under arbejde, og for at spare tid, må jeg straks kunne fortsætte arbejdet efterhånden som de forskellige plader bliver færdige. Selv om jeg senere kan sende Dem et mere fuldstændigt farvetryk, vil der kun være få muligheder for ændringer, da forskellige farver da allerede vil være trykt.

Med højagtelse H. O. Persiehl.

Fortsættes i næste blad.

Artiklen blev første gang bragt i Årbog 1970 for Historisk Samfund for Als og Sundeved.

Medlemssalg nr. 473
tirsdag den 9. april 2019

Nr	Medl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Åbenrå 25+50+50 pf. Si. 1-2-2A	0	50	
2	38	DK Haderslev 10+50 Pf. Si. 43-44	0	20	
3	38	DK Haderslev 1 krone uden kontrol nr. Si. 50	0	40	
4	38	DK Møgeltønder 50 pf. Si 70A	0	20	
5	38	DK Rødding 50 pf. Si. 73	0	20	
6	38	DK Tønder 50 pf. Si. 105A	0	25	
7	38	DK Vøjens 50 pf. Si. 115A	0	20	
8	38	DK 5 kroneseddel med hul skader 1928G	lot	75	
9	38	DK 5 kroneseddel C3607B 1960	1+	20	
10	38	DK 10 kroneseddel 1937M	1++	65	
11	38	DK 100 kroneseddel 1958R	1	250	
12	38	DK 500 kroneseddel C1882F 1988	1-1+	575	
13	56	DK Sønderborg Bank ½ Mark (1916 - 1917) Si85 2 stk blanket , 1 stk omslag 	0	300	
14	56	DK Sønderborg Bank ½ Mark (1916 - 1917) Si85 Udkast til seddel (foldet) , 2 stk karton med vikingskib tryk 	0	100	
15	56	DK 1 kr seddel 1914, 5 kr seddel 1942G Heegaard, 1942J Vinther	lot	25	
16	56	DK 10 kr 1935H Vinther	1	30	
17	56	DK 10 kr 1937L Pugh	1	20	
18	56	DK 10 kr 1939N Friis, 1941 R Friis	1-	15	
19	56	DK 5 kr 1956B3, 1959C1	1	10	
20	56	DK 10 kr 1963H3, 1968A2, 1973C5	1	30	
21	56	DK 10 kr 1970 B3 0J, 1972 C0 0J	1	20	
22	56	DK 10 kr 1975, 2 x 1976, 4 x 1977, 1978	lot	80	
23	56	DK 20 kr 1981, 1983, 2 x 1988	1+-0	80	
24	22	D Büdelsdorf 25, 50, 75 pf	0	20	
25	22	D Glucksborg 1 m	0	5	
26	22	D Grundhof 4 x 50 pf 01.04.20	0	12	
27	22	D Grundhof 3 x 75 pf 01.04.20	0	15	
28	22	D Husby 3 x 50 pf, 3 x75 pf	0	20	

29	22	D Husbyholz 5 x 50 pf	0	20	
30	22	D Husum 25, 50 pf	0	15	
31	22	D Husum 20, 50, 75, 100 pf	0	40	
32	22	D Kampen/Sylt 05 pf, 1, 2 m	0	20	
33	22	D Kappeln 25, 50 pf	0	12	
34	22	D Keitum/sylt 50 pf, 1, 2 m	0	12	
35	22	D Keitum/sylt 50 pf, 1, 2 m	0	20	
36	22	D Langeness-Nordmarsch 20, 30, 50, 75 pf, 1, 2 m	0	50	
37	22	D Schleswig 10, 2 x 25, 2 x 50 pf	0	22	
38	22	D Stedesand 25, 30, 40, 50 pf	0	15	
39	22	D Flensburg 10 milliard mark	1	40	
40	22	D Flensburg 50 milliard mark	1	40	
41	22	DK 3 oblater Apenrade 	0	30	
42	144	DK Knivsbjerg 50 pf Si61	0	325	
43	144	DK Skærbæk 25 pf Si79	0	20	
44	144	DK Tinglev 50 pf Si100A	0	20	
45	144	DK Tinglev 50 pf Si100D	0	15	
46	144	DK Tønder 25 pf Si104	0	15	
47	144	DK Broager 1 mark Si21	0	15	
48	144	DK Broager 1 mark Si22	0	20	
49	144	DK Brunde Røde Kro 1 mark Si23	0	30	
50	144	DK 1 kr 1916	01	30	
51	144	DK 1 kr 1918 D	1+	20	
52	144	DK 1 kr 1918 M	01-0	60	
53	144	DK 5 kr 1949 CÆ	1+	90	
54	144	DK 10 kr 1930A brune pletter	1+	250	
55	144	DK 10 kr 1943V	0	140	
56	144	DK 10 kr 1948 s	1+	100	
57	144	DK 10 kr 1961 G8	1+	30	
58	144	DK 10 kr 1963 H3	1++	125	
59	144	DK 50 kr 1941 C	1+	175	
60	144	DK 50 kr 1954 m	1+	750	
61	144	DK 50 kr 1970 A8	0	250	
62	144	DK 50 kr 1985 C4	0	150	
63	144	DK 100 kr 1970 B3 OJ	0	250	
		Mønter			

64	22	D 5 mark 1975		1++	10	
65	22	DK Genforenings medaljer 3 forskellig metal Si7		1+	25	
66	22	D 50 pf 1921 12 stk		lot	hb	
67	22	Ghana Ashanti guldvægtlod		lot	20	
68	38	DK Bankmøntsæt 1976		0	15	
69	38	DK Bankmøntsæt 1977		0	15	
70	38	DK Bankmøntsæt 1978		0	15	
71	38	DK Kgl. Børnemøntsæt 2006		0	100	
72	38	D 50 pfennig Deutsches Reich 1924A		1++	20	
73	38	D 50 Reichspfennig 1927J		1+	20	
74	38	D 50 Reichspfennig 1927D		1+	20	
75	38	D 50 Reichspfennig 1935G		1+	20	
76	38	D 50 Reichspfennig 1935J		01	20	
77	38	D 50 Reichspfennig 1941A		1+	20	
78	38	D 50 Reichspfennig 1943A		1++	20	
79	38	D 2 mark Preussen 1898		1+	50	
80	38	D 2 mark Hamburg 1905		1+	50	
81	38	DK 1 krone 1935		1	50	
82	38	DK 1 Skilling 1764 H.37B		1	45	
83	38	DK ½ R.B.S. 1842vs		1+	40	
84	38	DK ½ Rigsbankskilling 1838		1+	40	
85	38	DK 1 medalje Fjorden Rundt Hobro med bånd		1+	20	
86	153	Sølvbarre 1 kg 99,9 %		0	3200	
87	153	Sverige pose sølvmonter (kr & øre)1,2 kg		lot	2400	
88	153	Norge 5 øre 1918 jern 		1	400	
89	153	D Hamborg Huhlpfenning 		1+	150	
90	153	DK Borgerkrig mønt Roskilde 		1+	250	
91	153	DK C4 4 sk 1645 H150 Si47.2 		1	225	
92	153	DK F3 1 søsling 1651 H127 Si2 		1+	500	
93	153	DK F3 2 sk 1661 H132A Si18.1 		1+	200	
94	153	DK C5 2 sk 1694 H129 Si130 		1	130	
95	170	DK Bankmøntsæt 1973		0	7	
96	170	DK Bankmøntsæt 1974		0	7	
97	170	DK Bankmøntsæt 1976		0	7	

98	170	DK	Bankmøntsæt	1982	0	17	
99	170	DK	Bankmøntsæt	1985	0	17	
100	170	DK	Bankmøntsæt	1986	0	17	
101	170	DK	Bankmøntsæt	1986	0	17	
102	170	DK	Bankmøntsæt	1987	0	17	
103	170	DK	Bankmøntsæt	1987	0	17	
104	170	DK	Kgl Møntsæt 1991		0	70	
105	8	D	Preussen 5 mark 1903		1	75	
106	8	D	Frankfurt 2 vereins thaler 1861		1+	150	
107	8	D	Sachsen 5 mark 1895		1	150	
108	8	D	Hamburg 5 mark 1913		1	75	
109	8	D	Osnabrück Ernst August 2/3 thaler 1635 kopi 1982		1++	25	
110	8	D	Preussen ein thaler 1818		1	150	
111	8	DK	Kgl Møntsæt 2004		0	75	
112	8	DK	Kgl Møntsæt 2005		0	75	
113	8	DK	Kgl Møntsæt 2008		0	200	
114	8	DK	20 kr 2003 temamønt Christiansborg		1+	20	
115	8	DK	20 kr 2004 temamønt Gåsetårn		1+	20	
116	8	DK	20 kr 2013 temamønt Niels Bohr i etui.		1+	20	
117	8	DK	10 kr 2005 sølv Den lille havfrue		0	150	
			Sedler				
118			Bahrain 100 fils 7 ens stk. 1964, Saudi Arabien 10 riyals 25.01.1969		lot	hb	
119			Tjekkoslavakiet 100 korun 1945-46 Rumænien 5 lei 1952 Grækenlan 100 drachmer 1955		lot	hb	
120			USA 1 dollar series 1963 A, 5 dollar series 1950A, 10 dollar series of 1934C (kopier ?) USA 20 dollar series of 1934C (kopi ?) USA 100 dollar series 1950A (kopi ?) overrevet		lot	hb	
121			Indien 5 rupee B38 8J9084, 5 rupee D81 60J242 Reserve Bank of India,		lot	hb	

		10 rupee KM R3 Persian Gulf (perf.), 10 rupee KM37-39? perf.			
122		Sudan 25 piastres 1970 Nigeria 1 pound 03.01.1968 Ægypten 5 piastre, 3 x 10 piastre	lot	hb	
123		D 1 rentenmark 1937, 2 rentenmark 1937, 5 rentenmark 1923	1-	35	
124		Brasilien 3 x 50 cruzeiros 1960'erne, 9 x 100 cruzeiros 1960'erne Chile 4 x 5000 escudos 1967-76 KM147 Surinam 1 gulden 01.05.1956	lot	hb	
125		Tunesien 1000 franc 22.03.1941KM20	1-	hb	

 : se billede på www.nfns.dk

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 12. februar 2019

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	25	22	22	43	56	64	20	85	5	106	
2	50	23	10	44		65	32	86	60	107	
3	50	24	3100	45	40	66	1120	87		108	
4	30	25	1350	46	25	67	42	88		109	200
5	14	26	5	47	40	68	10	89	60	110	5
6	34	27	5	48		69	10	90	105	111	15
7	26	28	5	49	18	70	5	91	50	112	10
8	20	29	5	50	32	71	5	92		113	5
9	60	30	10	51	15	72	7	93	190	114	5
10	96	31	5	52	30	73		94	30	115	5
11		32	145	53	22	74	5	95	50	116	5
12	34	33	60	54	245	75		96		117	10
13	42	34	60	55	65	76	35	97		118	10
14	15	35	160	56	30	77	12	98	30	119	15
15		36		57	30	78	15	99		120	40
16	15	37		58	20	79		100		121	15
17	25	38		59	50	80		101		122	40
18	12	39	52	60	20	81	1950	102	40	123	48
19	10	40		61	24	82	1540	103	100	124	42
20	36	41	40	62	28	83	20	104	40	125	20
21	34	42		63	30	84		105		©	

Generalforsamling og auktion.

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med generalforsamling og auktion
tirsdag den 9. april 2019 kl. 19.30 i NygadeHuset i Aabenraa.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

1. Valg af dirigent.
2. Beretning ved formanden.
3. Regnskab ved kassereren.
4. Fastsættelse af kontingent.
5. Valg til bestyrelsen: Efter tur afgår Dorte Beck-Jørgensen, Dennis Pabst, Frank Iversen og Vagn Martinussen.
6. Valg af revisor: efter tur afgår Henning Christensen.
7. Orientering om auktionslisterne.
8. Indkomne forslag.
9. Eventuelt.

Foreningens regnskab uddeles på generalforsamlingen,
 eller kan rekvireres hos formanden.

P. b. v. Henning Kjær.